

Подршка ученицима, Оштро Перце и библиотерапија

У оквиру реализације активности из Акционог плана, област Подршка ученицима, библиотекарка Слађана Галушка је у сарадњи са наставницима током школске 2021/2022. одржала часове за ученике од првог до седмог разреда. Неки од тих часова су били и део пројекта „Оштро Перце“ и на њима је као метод рада примењена библиотерапија.

Библиотерапија је комбинација читања и промишљања о прочитаном. То је интерактивни процес који читаоцу омогућава да препозна животне изазове, са њима се суочи и пронађе начин да их реши. Део библиотерапије (креативна библиотерапија) је и креативно писање инспирисано прочитаним књижевним делима. Ученици су током школске године читали књиге, промишљали о њима, писали приказе и стварали своја уметничка дела у различитим формама.

Дан толеранције

Дан толеранције је обележен активностима са ученицима трећег и четвртог разреда од 16. до 19. новембра 2021. На часовима грађанског васпитања са ученицима трећег разреда разговарали су учитељице и библиотекарка о толеранцији, поштовању различитости и о томе како различитост доприноси да учимо једни од других. Са ученицима четвртог разреда библиотекарка је причала о значењу појма толеранције, као и о постојању и поштовању различитости и учењу кроз упознавање обичаја, понашања и размишљања других људи. Затим је кратко представила збирку прича Јасминке Петровић „Риба риби гризе реп“ и прочитала једну од пет прича из ње. Ђаци су препознали примере толерантног и нетолерантног понашања у причи, а затим су говорили о сличним примерима у свом окружењу и промишљали о начину решавања одређених ситуација. Библиотекарка је позвала ученике да прочитају целу књигу и учествују у пројектима „Читам, па шта?“ и „Оштро Перце“ у чијим програмима је једна од књига за читање управо ова збирка прича.

Подршка ученицима

Ради подстицање личног развоја ученика и развијања емоционалне и социјалне писмености библиотекарка је у сарадњи са наставницима одржала часове и са ученицима разговарала о појединим књижевним делима.

У октобру и новембру 2021. одржани су часови српског језика са ученицима четвртог разреда, наставна јединица „Ветар и Сунце“. Циљ часова је био подстицање личног развоја ученика – управљање емоцијама, изградња идентитета и комуникација. Кроз причу о ветру и сунцу, доброту и љутњи, деца су промишљала о понашању ветра и сунца и осећањима човека, као и о својим емоцијама, посебно о разлици између позитивних (срећа, љубав) и негативних (љутња, бес, страх). Закључили су да не треба да дозволе негативним осећањима да дуго трају, већ да теже промени свог расположење и осећају се добро.

Крајем новембра и почетком децембра 2021. библиотекарка и наставнице су разговарале са ученицима трећег разреда о тексту „Од читања се расте“ Јасминке Петровић. Ученици су тумачили дело и говорили о важности читања, о одрастању главне јунакиње Тамаре и о свом расту и развоју уз књиге које читају. Кроз причу о Тамариним речима и осећањима, деца су промишљала и о начину комуникације са другима и својим емоцијама, посебно о срећи и о томе шта их чини срећнима. Текст им се веома допао, препознавали су себе у појединим ситуацијама из приче и научили да је важно да буду одговорни према својим обавезама и упорни у остваривању својих циљева, јер када постану у нечему бољи, онда су срећни.

Библиотекарка и наставнице су разговарале са ученицима другог разреда о бајкама „Прстен на дну мора“ и „Бајка о лабуду“ Десанке Максимовић, у децембру 2021. Ученици су тумачили садржај ових дела, говорили о особинама бајки и њиховим поукама. Кроз причу о авантурама главних јунака и њиховим осећањима, деца су промишљала и о својим емоцијама, посебно о срећи и о томе шта их чини срећнима.

Оштро Перце

Међушколски пројекат „Оштро Перце“ реализован од фебруара до маја 2022. године.

Током фебруара 2022. библиотекарка је одржала часове у свим одељењима млађих разреда и са ученицима разговарала о важности читања књига, библиотерапији и начину писања приказа. Деца су након тога писала приказе књига за такмичења „Читам, па шта?“ и „Оштро Перце“. Ученици првог разреда су се огледали у тумачењу прича „Голуб и пчела“ и „Лисица и гавран“, ученици другог разреда су анализирали Андерсенове бајке и књиге „Лота прави лом“, „Страх од књиге“ и „Ја и моја сестра Клара“. Трећаци су говорили о доживљају својих омиљених књига и романа „Роња, разбојникова кћи“, четвртаци су говорили о збирци прича „Риба риби гризе реп“ и роману „Бела Грива“. Ђаци су се упознали са појмом библиотерапија и открили како књига може бити лек – када препознају да јунак књиге решава успешно проблем који и они имају, онда знају како да га сами реше.

Наставнице Ана Стојановић и Драгана Јањић и библиотекарка Слађана Галушка одржале су у марту 2022. часове српског језика и књижевности са ученицима петог разреда посвећене роману „Аги и Ема“ Игора Коларова. Наставна јединица је била „Аги и Ема“, Игор Коларов – Приказ књиге и библиотерапија. Циљ часа је био Оспособљавање ученика да тумаче књижевно дело, свет књижевног дела доведу у везу са сопственим искуством, размишљањима и светом у којем живе и напишу приказ дела. Након часа обраде романа, на овом часу се разговарало о библиотерапији и начину писања приказа књиге (и филма). Ученици су говорили о роману и филму насталом по њему и кроз тумачење дела и критички осврт, тј. приказ, промишљали и о начину на који прочитане књиге (или одгледани филмови) утичу на наш живот и како нам могу помоћи да решимо неке проблеме. Након часова ученици су писали приказ и илустровали роман.

Најбољи дечији радови су постављени на паноима у библиотеци и на школском сајту у делу Библиотека/Активности.

Бајке и Међународни дан дечије књиге

Међународни дан дечије књиге обележен је часовима наставника и библиотекара са ученицима четвртог и петог разреда у марту и априлу 2022. Са ученицима четвртог разреда одржана су два часа. На првом су ученици говорили о одликама бајке на примерима Андерсенових бајки „Ружно паче“ и „Царево ново одело“, са обзиром на то да се овај дан обележава у част Андерсена. Разматрали су однос људи према онима који су другачији, зашто је важно веровати у себе, коме можемо веровати, како препознати превару и не бити глуп. Кроз причу о томе зашто чему нас уче бајке, ђаци су се разговарали са библиотекарком о библиотерапији. Закључили су да бајке могу да утичу на наш живот и да нам помогну да решимо неке проблеме. На другом часу ученици су се упознали са упутством за писање бајке. Затим су кроз усмено излагање осмишљавали своје бајке.

За ученике петог разреда одржан је један час српског језика и књижевности. Разговарали су о одликама бајке на примерима бајки које су читали. То су биле бајке који сви добро познају, из књига или филмова, као што су „Пепељуга“, „Снежана и седам патуљака“, „Лепотица и звер“ или нека од Андерсенових бајки. Ђаци су разматрали однос добра и зла, разлоге због којих јунак креће у авантуру, каква је улога пријатеља и сл. Посебно је била занимљива дискусија у вези са односом лепотице и звери и потребе да јунак мења своје понашање и постане бољи, што је подстакло децу да говоре о свом понашању и потреби да се у неким сегментима живота промене.

Ученици су добили упутства за писање бајке и затим су стварали своје бајковите приче. Могли су да пишу своју бајку, да познату бајку испричају са промењеним временом дешавања (савремена варијанта која се дешава данас), или да напишу бајку која ће бити наставак неке познате бајке. Задатак је био и да ту бајку илуструју.

Ученицима је у писању и уређивању садржаја помагала библиотекарка кроз индивидуални рад у библиотеци. Ефекти активности су биле веома интересантне бајке у којим су ученици писали о својим проблемима кроз измишљене ликове или су писали о проблемима младих данас како их они виде уводећи у радњу елементе савременог живота – рат, роботи, живот у далеким галаксијама, компјутерске игрице... Међу саставима су се нашле и две приче, једна хумористичка у којој су јунаци врапци и друга са спортском темом. Најбољи дечији радови су постављени на паноима у библиотеци и на школском сајту у делу Библиотека/Активности и у школском листу.

Лето када сам научила да летим

Библиотекарка Слађана Галушка и наставница Александра Протић одржале су у јуну 2022. часове српског језика и књижевности у свим одељењима седмог разреда. Обрађен је роман Јасминке Петровић „Лето када сам научила да летим“. Ученици су се припремили тако што су написали приказ датог романа. На часу су читали приказе и са библиотекарком разговарали о роману, тумачили га и упоређивали са истоименим филмом. Пажња је нарочито била посвећена појму библиотерапије, с обзиром на то да је већини ученика овај термин био непознат, али су успешно проникли у његово значење и разумели начин на који прочитане књиге (или одгледани филмови) утичу на наш живот и како нам могу помоћи да решимо неке проблеме. Ученици су врло лако успели да се поистовете са главном јунакињом и саживе са уметничким светом дела. Књигу би препоручили најпре својим родитељима, са намером да их подсети на то како је бити у годинама када се учи да се лети, али и својим вршњацима, како би им указали на то да не постоје ништа што се не може премостити и да нису усамљени у својим размишљањима. Часови су протекли у живом разговору и ученици су на креативан начин усвојили нова знања. Исклазили су жељу да се овакав начин рада понови јер им је било веома занимљиво. Ови часови пробудили су у ученицима радозналост и жељу да се боље упознају са опусом Јасминке Петровић, али и да прочитају дела која се помињу у самом роману, које је читала Софија, главна јунакиња. Договорено је да се једно од њих уврсти у програм лектире у осмом разреду.

Поезија и осећања

Библиотекарка Слађана Галушка је одржала часове са ученицима свих одељења другог разреда на тему Поезија и осећања у јуну 2022. Циљ часова је био повећање интересовања ученика за читање и стварање поезије и развијање емоционалне и социјалне писмености ученика. Ђаци су се на почетку часа упознала са неколико песама из збирки „У чему је фора“ и „Царство спорта“ Радислава Јовића, а затим су разговарали о осећањима и размишљањима која песник исказује. Избор стихова је направљен тако да се тематски повеже са наставним садржајима и актуелним дешавањима – ученици су цртали на тему пролећа и сунца и слушали стихове о сунцу и пролећу, баве се различитим спортовима и размишљају где ће путовати за распуст и слушају песме о путовањима и спортовима. Све је то била инспирација да промишљају о темама које су њима важне, повезују их са својим осећањима и изражавају их кроз стихове. Говорили су о важности читања поезије и о томе зашто би требало да се сами окушају у песништву. Рекли су да читање доприноси развијању речника, вештини читања и рецитовања, да је забавно и да поправља расположење, посебно када су теме песма њима интересантне и када су у написане веселом тону. Стваралаштво би помогло да разумеју шта их мучи, да се боље осећају и да побољшају своје вештине писања. Ученицима се допала оваква врста часа, научили су зашто је поезија важна и показали да и сами могу да буду песници.

На исту тему библиотекарка је разговарала и са ученицима првог разреда. Након тога ђаци су имали задатак да у стиховима исказу своје мисли и осећања на теме по избору, као и да опишу свој боравак на Гочу током наставе у природи. Њихови радови су објављени у школском листу.